सत्यां चिकीर्षुर्भगवान् प्रतिज्ञां भीमोऽपिबच्छोणितमस्य कोष्णं। आस्वाद्य चास्वाद्य च वीक्ष्यमाणः क्रुद्धो हि चैनं निजगाद वाक्यं।

स्तन्यस्य मातुर्मधुसर्पिषोर्वा माध्वीकपानस्य च सत्कृतस्य। दिव्यस्य वा तोयरसस्य पानात्पयोदधिभ्यां मथिताच्च मुख्यात्।
अन्यानि पानानि च यानि लोके सुधामृतस्वादुरसानि तेभ्यः। सर्वेभ्य एवाभ्यधिको रसोऽयं ममाद्य चास्याहितलोहितस्य।
अथाह भीमः पुनरुग्रकर्मा दुःशासनं क्रोधपरीतचेताः। गतासुमालोक्य विहस्य सुस्वरं किं वा कुर्यां मृत्युना रक्षितोऽसि।
एवं ब्रुवाणं पुनराद्रवन्तमास्वाद्यमानं तमतिप्रहृष्टं। ये भीमसेनं ददृशुस्तदानीं भयेन तेऽपि व्यथिता निपेतुः। ४२०
ये चापि नासन् व्यथिता मनुष्यास्तेषां करेभ्यः पतितं हि शस्त्रं। भयाच्च सञ्चुक्रुशुरस्वरैस्ते निमीलिताक्षा ददृशुः समन्ततः।
ये तत्र भीमं ददृशुः समन्ताद्दौःशासनं तद्रुधिरं पिबन्तं। सर्वेऽपलायन्त भयाभिपन्ना न वै मनुष्योऽयमिति ब्रुवाणाः।
तस्मिन् हते भीमसेनेन रूपे दृष्ट्वा जनाः शोणितपीयमानं। सम्प्राद्रवंश्चित्रसेनेन सार्द्धं भीमं रक्षोभाषमाणा भयार्त्ताः।
युधामन्युः प्रद्रुतं चित्रसेनं सहानीकस्त्वभ्ययाद्राजपुत्रः। विव्याध चैनं निशितैः पृषत्कैर्ध्वपेतभीः रुक्मभिराशुमुक्तैः।
संक्रान्तभोग इव लेलिहानो महोरगः क्रोधविषं विसृजन्। निवृत्य पाञ्चालजमभ्यविध्यत्त्रिभिः शरैः सारथिमस्य षड्भिः। ४२५
ततः सुपुङ्खेन सुयन्त्रितेन सुसंशिताग्रेण शरेण शूरः। आकर्णमुक्तेन समाहितेन युधामन्युस्तस्य शिरो जहार।
तस्मिन् हते भ्रातरि चित्रसेने क्रुद्धः कर्णः पौरुषं दर्शयानः। प्राद्रावयत् पाण्डवानामनीकं प्रत्युद्यातो नकुलेनामितौजाः।
भीमोऽपि हत्वा तत्रैव दुःशासनममर्षणं। पूरयित्वाऽञ्जलिं भूयो रुधिरस्योग्रनिस्वनः।
शृण्वतां लोकवीराणामिदं वचनमब्रवीत्। एष ते रुधिरं कण्ठात्पिबामि पुरुषाधम।
ब्रूहीदानीन्तु संहृष्टः पुनर्गौरिति गौरिति। ये तदाऽस्मान् प्रनृत्यन्ति पुनर्गौरिति गौरिति। ४२५०
तान् वयं प्रतिनृत्यामः पुनर्गौरिति गौरिति। प्रमाणकोट्यां शयनं कालकूटस्य भोजनं।
दंशनञ्चाहिभिः कृष्णैर्दाहश्च जतुवेश्मनि। द्यूतेन राज्यहरणमरण्ये वसतिश्च या।
द्रौपद्याः केशपक्षस्य ग्रहणञ्च सुदारुणं। दुःखस्थानि च संग्रामेष्वसुखानि च वेश्मनि।
विराटभवने यच्च क्लेशोऽस्माकं पृथग्विधः। शकुनेर्धार्त्तराष्ट्रस्य राधेयस्य च मन्त्रिते।
अनुभूतानि दुःखानि तेषां हेतुस्त्वमेव हि। दुःखान्येतानि जानीमो न सुखानि कदाचन। ४२५५
धृतराष्ट्रस्य दौरात्म्यात् सपुत्रस्य सदा वयं। इत्युक्त्वा वचनं राजन् जयं प्राप्य वृकोदरः।
पुनराह महाराज स्मयंस्तौ केशवार्जुनौ।
असृग्दिग्धो विस्रवलोहिताक्षः क्रुद्धोऽत्यर्थं भीमसेनस्तरस्वी। दुःशासने यद्रणे संश्रुतं मे तद्वै सत्यं कृतमद्येह वीरौ।
अत्रैव दास्याम्यपरं द्वितीयं दुर्योधनं यज्ञपशुं विशस्य। शिरो मृदित्वा च पदा दुरात्मनः शान्तिं लप्स्ये कौरवाणां समक्षं।
एतावदुक्त्वा वचनं प्रहृष्टो ननाद चोच्चैरुधिरार्द्रगात्रः। ननर्द चैवातिबलो महात्मा वृत्रं निहत्येव सहस्रनेत्रः। ४२६०

इति श्रीमहाभारते कर्णपर्वणि दुःशासनवधे त्र्यशीतोऽध्यायः ॥ ८३ ॥

॥ सञ्जय उवाच ॥ दुःशासने तु निहते तव पुत्रा महारथाः। महाक्रोधविषा वीराः समरेष्वपलायिनः।
दश राजन्महावीर्यं भीमं प्राच्छादयञ्छरैः। निषङ्गी कवची पाशी दण्डधारो धनुर्ग्रहः।
अलुलोपः सहः षण्ढो वातवेगसुवर्चसौ। एते समेत्य सहिता भ्रातृव्यसनकर्षिताः।